

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 czerwca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 11 marca 2019 r. odmówił E. W. prawa do przeliczenia emerytury w wieku niższym niż powszechny. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż z przedłożonych poświadczonych kopii umów o pracę i angaży od dnia 6 stycznia 1972 roku do 1 stycznia 1979 roku ze stawką osobistego zaszeregowania wynika, iż wynagrodzenie wnioskodawcy było określone stawką godzinową, zaś ubezpieczony nie przedłożył danych dotyczących liczby faktycznie przepracowanych przez siebie godzin, w związku z czym brak było podstaw do przeliczenia emerytury poprzez ponowne ustalenie podstawy jej wymiaru. /decyzja k. 51-52 akt ZUS/

W dniu 15 lipca 2019 r. E. W. odwołał się od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez przeliczenie emerytury w wieku niższym niż powszechny, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia. W uzasadnieniu podniósł, iż w zaskarżonej decyzji w sposób nieuprawniony nie uwzględniono faktycznie osiągniętych przez niego zarobków w okresie zatrudnienia z Zakładu (...) w Ł., które jest w stanie wykazać za pomocą zeznań świadków. /odwołanie k. 3-4 akt ZUS/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie k. 5/

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2020 r. organ rentowy został zobligowany przez Sąd do hipotetycznego wyliczenia emerytury wnioskodawcy przy przyjęciu że wysokość jego wynagrodzenia kształtowała się w następujący sposób - od 10.01.1972 r. obejmowała wynagrodzenie w wysokości 11 zł za godzinę, od 1.05.1973 r. - 12 zł za godzinę, od 1.08.1974 r. - 13,50 za godzinę, od 1.04.1975 r. - 15,50 za godzinę, od 1.05.1977 r. - 17,50 za godzinę a dodatkowo wynagrodzenie ubezpieczonego od 1.01.1976 r. obejmowało dodatek w wysokości 350 zł miesięcznie, a od 1.01.1977 do 30.11.1979 r. dodatek w wysokości 550 zł na miesiąc. / postanowienie protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 00:59:34 -01:05:28/

W odpowiedzi na przedstawione przez ZUS w dniu 14 lutego 2020 roku hipotetyczne wyliczenie wysokości emerytury wnioskodawcy, ustanowiony w toku procesu pełnomocnik ubezpieczonego wskazał, iż nie kwestionuje sposobu wyliczenia hipotetycznego kapitału początkowego oraz hipotetycznej wysokości należnej wnioskodawcy emerytury, domaga się jednak dodatkowo uwzględnienia faktu, iż czas pracy wnioskodawcy przekraczał przynajmniej o 30 % ustawowy czas pracy a ten nierzadko pracował 200-300 godzin miesięcznie, nadto wypłaty mu premii w wysokości 15-20 % wynagrodzenia podstawowego. Gdyby jednak powyższe okoliczności Sąd uznał za nieudowodnione domaga się ustalenia należnych wnioskodawcy świadczeń zgodnie z hipotetycznym wyliczeniem przedstawionym przez ZUS. / pismo proc k. 51/

Na rozprawie w dniu 16 czerwca 2020 r. poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe, pełnomocnik powoda wniósł ponadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. /stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2020 00:05:19 00:07:39/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca E. W. urodził się w dniu (...). /bezsporne /

W okresie od 10 stycznia 1972 do 11 lipca 1988 r. był zatrudniony w (...) S. - Zakładzie (...), przekształconym następnie w Spółdzielnię (...) w Ł., pracując tam w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operator koparki – ładowarki. / świadectwo pracy k. 48 akt kapitałowych ZUS nadto w aktach osobowych koperta k. 16, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 6 akt kapitałowych ZUS, dokumentacja pracownicza k. 17-36 plik III akt ZUS/

Za okres zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy od 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku brak jest dokumentacji płacowej, zaś pozostały okres zatrudnienia i osiągnięte wówczas zarobki zostały uwzględnione przez ZUS przy wyliczeniu świadczeń należnych wnioskodawcy. /bezsporne/

W okresie od 10 stycznia 1972 r. wnioskodawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 11 złotych na godzinę. / angaż k. 17 -18 plik III akt ZUS, nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16 angaż z dnia 28.03.1973 r. k. 19-20 nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16/

W okresie od 1 maja 1973 roku wnioskodawcy przysługiwało wynagrodzenie w stawce godzinowej 12 zł za godzinę. / angaż od dnia 8.08.1973 k. 21-22 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16/

Od 1 sierpnia 1974 roku wnioskodawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 13,50 złotych na godzinę. /angaż od dnia 16.08.1974 k. 23-24 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16/

W okresie od 1 kwietnia 1975 roku ubezpieczonemu przysługiwało wynagrodzenie w stawce godzinowej 15,50 zł za godzinę. /angaż od dnia 19.04.1975 k. 25-26 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16, umowa o pracę z dnia 23 lipca 1976 r. k. 27-28 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16/

Od 1 maja 1977 roku wnioskodawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 17,50 złotych na godzinę. /angaż od dnia 26.04.1977 k. 33-34 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16 angaż z dnia 1.12.1979 k. 35-26 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16 /

Nadto wnioskodawcy dodatkowo równocześnie przysługiwał dodatek miesięczny za gotowość i sprawność sprzętu w miesięcznie określonej wysokości

- od dnia 1 stycznia 1976 roku - 350 zł

- od dnia 1 stycznia 1977 roku do 30 listopada 1978 roku - 550 zł.

/angaż z dnia 29.01.1976 k. 29/30 plik III akt ZUS, nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16, umowa o pracę z dnia 23.07.1976 k. 27-28 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16, angaż z dnia 26 .01 1977 r. k. 31-32 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16, angaż z dnia 26.04.1977 r. k. 33-34 plik III akt ZUS, angaż z dnia 1.12.1979 r. k. 35-36 plik III akt ZUS nadto w aktach osobowych wnioskodawcy koperta k. 16 /

Zgodnie z angażem z dnia 1 grudnia 1979 r. od dnia 1 grudnia 1979 r. ubezpieczonemu miała przysługiwać dodatkowo premia do 15 % w stosunku miesięcznym oraz dodatek według umowy dodatkowej. /angaż z dnia 1 grudnia 1979 r. k. 35- 36 plik III akt ZUS/

W spornym okresie od 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku wnioskodawca pracował jako operator koparki, w pełnym wymiarze czasu pracy, przez 6 dni w tygodniu - w soboty zwykle 6 godzin. Oprócz Ł. jeździł do R., S., S. i K., pracował na wykopach przy żwirowniach i oczyszczalniach. /przesłuchanie wnioskodawcy – e - protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2020 roku 00:02:54-00:05:07 – w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – e- protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:02:48 -00:23:30, zeznania świadka M. K. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:25:38 - 00:43:31 zeznania świadka J. O. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:43:31-00:59:34/

Wnioskodawca pracował również w nadgodzinach, czasem nawet do 12 godzin dziennie. /przesłuchanie wnioskodawcy – e - protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2020 roku 00:02:54-00:05:07 – w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami – e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:02:48 -00:23:30, zeznania świadka M. K. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:25:38 - 00:43:31 /

Brak jest jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej czas pracy w nadgodzinach. /niesporne/

Wnioskodawcy przysługiwał też dodatek za gotowość sprzętu. Kierownictwo kontrolowało tę gotowość. Co najmniej godzinę dziennie ubezpieczony poświęcał na przygotowanie maszyny do pracy, trzeba było ją przesmarować, zatankować i uzupełnić płyny. Brak jest informacji jak zmieniały się zasady przyznawania tego dodatku czy było

płatne od godziny z dnia czy też był to ryczałt. Kierownictwo potwierdzało ilość dni gotowości maszyny dziennie doliczono godzinę pracy. Mogło tak być, iż wysokość dodatków w poszczególnych miesiącach była różna np. w przypadku awarii maszyny. /przesłuchanie wnioskodawcy – e - protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2020 roku 00:02:54-00:05:07 – w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:02:48 -00:23:30, zeznania świadka M. K. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:25:38 - 00:43:31, zeznania świadka J. O. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:43:31-00:59:34/

W spornym okresie zatrudnienia ubezpieczony był też uprawniony do premii określonej procentowo od 15 do 20 %. Wysokość premii się zmieniała. Premia miała charakter uznaniowy i zależała od prawidłowego wykonywania obowiązków i przestrzegania dyscypliny pracy w tym czasie pracy. Premii nie wypłacano za dyscyplinarne wykroczenia. Sporadycznie się ją zabierało. Brak jest informacji kiedy i w jakiej wysokości premia wnioskodawcy była ewentualnie potrącana. /przesłuchanie wnioskodawcy – e - protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2020 roku 00:02:54-00:05:07 – w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:02:48 -00:23:30, zeznania świadka M. K. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:25:38 - 00:43:31, zeznania świadka J. O. e - protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2020 roku 00:43:31-00:59:34/

W dniu 18 lipca 2012 roku w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi IX Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 stycznia 2012 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt IX U 662/11 wnioskodawcy przyznano emeryturę za pracę w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze o symbolu (...) w kwocie 1590,93 zł od dnia 10 marca 2011 roku. Wysokość wskazanej emerytury po waloryzacjach od dnia 1 marca 2019 roku wyniosła 1930,19 złotych. / decyzja z dnia 18.07.2012 r. k. 121/122 plik I akt ZUS, wyrok SO z uzasadnieniem k.51-62 plik I akt ZUS. pismo z 23.05.2019 r. k. 47-18 plik III akt ZUS/

W dniu 11 marca 2019 roku E. W. wystąpił o ustalenie prawa do emerytury w wieku powszechnym. /wniosek k. 1-8 plik III akt ZUS/

Kolejnym wnioskiem z tego samego dnia ubezpieczony wniósł o ponowne przeliczenie emerytury przyznanej w wieku wcześniejszym z uwzględnieniem zarobków faktycznie osiągniętych w latach 1972-1979. Na dowód wysokości osiąganego wynagrodzenia przedłożył angaże za wskazany okres zatrudnienia. / wniosek k. 13-16 plik III akt ZUS, angaże k. 17-36/

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 126 934,06 złotych. Za okres nieudokumentowanych zarobków tj. od 29 listopada 1968 roku do 31 grudnia 1971 roku i od 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład przyjął wynagrodzenie minimalne. Organ pouczył, iż w celu ewentualnego ponownego ustalenia kapitału początkowego należy dostarczyć stosowny wniosek i zaświadczenie z zakładów pracy potwierdzające wysokość wynagrodzenia za ww. okresy. Organ wskazał, iż sporządzone przez Spółdzielnię (...) w Ł. poświadczony kopie angaży i umów o pracę z lat 1972-1979, w których wynagrodzenie było określone w stawkach godzinowych nie stanowi podstawy do ponownego ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, wskazując, że zakład pracy może wystawić zaświadczenie o wynagrodzeniu za te lata jeżeli posiada dokumenty potwierdzające liczbę godzin jaką ubezpieczony faktycznie pracował w danym okresie na danym stanowisku (dziennie, tygodniowo, miesięcznie). /decyzja (...) akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 11 marca 2019 r. r. przyznał E. W. emeryturę od 1 marca 2019 roku, tj. od miesiąca w którym złożono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowiła równowartość

kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 46 234,10 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 507772,99 zł
- suma kwot pobranych emerytur wynosi 167445,72 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 192,90 m-cy
- wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 2003,95 zł

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ jest dla ubezpieczonego korzystniejsze tj niższe niż dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Organ rentowy w decyzji wskazał ponadto, iż w związku z przyznaniem emerytury zawiesza wypłatę dotychczasowej emerytury od dnia 1 marca 2019 roku z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane jedno wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego świadczenie.

Organ rentowy pouczył ubezpieczonego, iż jeżeli dokumenty, o których mowa w informacji zawartej w decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 16 kwietnia 2019 roku zostaną przedłożone w terminie miesiąca od dnia doręczenia tej decyzji ewentualne przeliczenie nastąpi od dnia przyznania emerytury, jeżeli w terminie późniejszym to od miesiąca zgłoszenia wniosku o przeliczenie wraz ze stosownymi dokumentami.

/decyzja k. 37-40 plik III akt ZUS/

W dniu 17 maja 2019 roku wnioskodawca zgłosił się do organu rentowego informując, iż nie otrzymał odpowiedzi na wniosek złożony w dniu 11 marca 2019 roku dotyczący przeliczenia emerytury w związku z załączonymi dokumentami.

/protokół z dnia 17.05.2019 r. k 41-42 plik III akt ZUS/

Pismem z dnia 23 maja 2019 roku ZUS poinformował wnioskodawcę, że zgodnie z decyzją ostateczną z dnia 18 lipca 2012 roku wysokość emerytury za pracę w szczególnych warunkach wyniosła 1590,93 złotych, po waloryzacjach na dzień 1 marca 2019 roku - 1930,19 złotych, że ustalona emerytura od 1 marca 2019 roku została zawieszona, ponieważ była świadczeniem mniej korzystnym od emerytury powszechnej, którą ubezpieczony obecnie pobiera. W nawiązaniu do spisanego dnia 17 maja 2019 roku protokołu o nieotrzymaniu decyzji, w odpowiedzi na wniosek z dnia 11 marca 2019 roku organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że decyzję o przyznaniu emerytury powszechnej oraz decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego wysłano w dniu 26 kwietnia 2019 roku. /pismo k. 47-48 plik III akt ZUS/

W odpowiedzi na wniosek z dnia 11 marca 2019 roku o ponowne przeliczenie emerytury w wieku wcześniejszym z uwzględnieniem angażu za okres 1972 -1979 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję. /decyzja k. 51-52 plik III akt ZUS/

Przy przyjęciu, iż wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy od 10 stycznia 1972 roku obejmowało wynagrodzenie w wysokości 11 złotych za godzinę, od 1 maja 1973 roku - 12 złotych za godzinę, od 1 sierpnia 1974 roku - 13,50 złotych za godzinę, od 1 kwietnia 1975 roku - 15,50 złotych za godzinę, od 1 maja 1977 roku - 17,50 złotych za godzinę, a dodatkowo wynagrodzenie ubezpieczonego od 1 stycznia 1976 roku obejmowało dodatek w wysokości 350 złotych miesięcznie, a od 1 stycznia 1977 do 30 listopada 1979 roku dodatek w wysokości 550 złotych na miesiąc, hipotetycznie wyliczona wysokość emerytury wnioskodawcy na dzień 1 marca 2019 r. wyniosła 2149,36 złotych. Wskaźnik wysokości kapitału początkowego ustalony został z lat 1972-1981 i wyniósł 81,07 %. Hipotetyczny kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. wyniósł 133.946,01 zł. /pismo ZUS k. 37, hipotetyczne wyliczenie kapitału początkowego i emerytury k. 72-77 plik III akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach emerytalnych i kapitałowych wnioskodawcy. Sąd oparł się w szczególności na zachowanych dokumentach z jego akt osobowych z okresu zatrudnienia, przedstawionych angażach i umowach wskazujących na wysokość stawki godzinowej i otrzymywanych przez niego dodatków do wynagrodzenia i na hipotetycznym wyliczeniu jego zarobków jak i kapitału początkowego dokonany przez ZUS przy piśmie z 14 lutego 2020 roku, które nie były kwestionowane przez wnioskodawcę pod względem rachunkowym i które Sąd uznał za wiarygodne w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego. Powyższe wyliczenia zasługiwały na uwzględnienie, ponieważ obejmowały zarobki faktycznie wypłacone wnioskodawcy w oparciu o angaże i określone w nich stawki godzinowe przy przyjęciu obowiązującej w spornym okresie normy czasu pracy, nadto dodatku do wynagrodzenia dodatek za gotowość sprzętu.

Sąd uznał również za wiarygodne przesłuchanie wnioskodawcy i zeznania świadków w zakresie w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń.

Za nieudowodnioną w oparciu o wskazane środki dowodowe Sąd uznał jednak wysokość premii jaką w spornym okresie miał otrzymywać wnioskodawca jak i wysokość należnego wnioskodawcy wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Podnieść bowiem należy, iż zarówno z przesłuchania wnioskodawcy, z zeznań świadków, jak i z przedłożonych dokumentów wynika fakt wypłaty ubezpieczonemu premii w spornym okresie, brak jest też podstaw do kwestionowania faktu wykonywania przez powoda pracy w wymiarze znacznie przekraczającym podstawowy czas pracy, niemniej jednak w oparciu o te dowody nie sposób wywieść precyzyjnie jaka była konkretnie wysokość wskazanych elementów wynagrodzenia w poszczególnych miesiącach. Przedstawione w procesie umowy i angaże określają wysokość premii **do** 15 %, świadkowie zeznawali o premii w przedziale do 15-20 %. W oparciu o powyższe nie sposób stwierdzić czy premia była stała i wypłacana zawsze w wskazanych procentach czy też w poszczególnych miesiącach zgodnie z uznaniem kierownictwa była odpowiednio pomniejszana.

Przy braku konkretnych danych brak jest więc podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty tego składnika wynagrodzenia za sporny okres. Nie można zaś za miarodajny dowód na wysokość poszczególnych składników wynagrodzenia przyjmować jedynie twierdzeń wnioskodawcy, z których - podobnie jak z zeznań świadków - nie da się ustalić wysokości tego składnika wynagrodzenia w poszczególnych miesiącach spornego okresu zatrudnienia. Wnioskodawca w toku sądowego postępowania odwoławczego nie przedłożył żadnych dowodów, które potwierdziłyby sposób naliczania i faktyczną wysokość premii. Brak jest zatem podstaw do ustalenia kwot zarobków faktycznie przez niego otrzymywanych w tym zakresie.

Wbrew zapatrywaniom odwołującego nie jest również możliwe ustalenie zarobków jakie osiągał on w spornym okresie wobec wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych. W procesie nie zostały ujawnione żadne dowody pozwalające w sposób precyzyjny ustalić wymiar pracy tak wykonywanej. Nie jest zaś dopuszczalne ustalenie wysokości świadczenia przy przyjęciu jakichkolwiek uśrednień czy w sposób przybliżony. W zakresie ustalania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego uwzględnić można tylko składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stale i w określonej wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne w tym znaczeniu, iż prowadzi do zmiany zaskarżonej decyzji i ponownego przeliczenia należnych wnioskodawcy świadczeń emerytalnych.

Na wstępie podnieść należy, że przedmiotem sporu była dopuszczalność przeliczenia należnej wnioskodawcy emerytury z uwzględnieniem zarobków faktycznie osiągniętych za lata 1972-1979 tj w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ł. w oparciu o przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty - angaże i umowy. Organ rentowy zarówno w decyzji o ponownym przeliczeniu kapitału początkowego z dnia 16 kwietnia 2019 roku jaki i przyznaniu emerytury

w powszechnym wieku emerytalnym z dnia 19 kwietnia 2019 roku konsekwentnie odmawiał uwzględnienia tych zarobków jako nieudowodnionych. Z tych samych względów zaskarżoną decyzją 7 czerwca 2019 roku odmówił wnioskodawcy przeliczenia uprzednio wypłacanego mu świadczenia, tj emerytury w wieku niższym niż powszechny z uwzględnieniem tych zarobków.

Poza sporem pozostaje jednak, iż w chwili obecnej wnioskodawcy przysługuje emerytura w wieku powszechnym jako korzystniejsza, zaś prawo do emerytury w wieku wcześniejszym pozostaje zawieszona, a decyzja w tym przedmiocie jest prawomocna.

Z tych też względów uwzględnienie zarobków za sporne lata 1972-1979 przy wypłacie należnego wnioskodawcy świadczenia wymaga nie tylko ponownego ustalenia podstawy wymiaru, ale ponownego ustalenia kapitału początkowego i w oparciu o to - ponownego wyliczenia wysokości emerytury. Dał temu wyraz organ rentowy, który na polecenie Sądu do złożenia hipotetycznego wyliczenia emerytury E. W. na skutek jego odwołania od decyzji z dnia 7 czerwca 2019 roku, przy wyliczeniu świadczenia z uwzględnieniem stawki godzinowej zaszeregowania za okres od 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku oraz dodatku w okresie od 1 stycznia 1976 roku do 30 listopada 1981 roku wyliczył hipotetyczny kapitał początkowy jak i hipotetyczną emeryturę wnioskodawcy. Powyższe na tle wniesionego odwołania nie było kwestionowane co do zasady przez pełnomocnika odwołującego.

Z tych też względów wyliczenie należnego wnioskodawcy świadczenia w oparciu o powyższe zasady generalnie odpowiadało jego żądaniu zgłoszonemu w procesie i mogło zostać uwzględnione przy wydaniu wyroku.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 w zw. z art. 184 i 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 53) podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Natomiast zgodnie z treścią przepisu art. 173 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w

życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Stosownie do art. 174 ust. 1 tejże ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Zgodnie z ust. 2, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z ust. 3 przywołanego artykułu, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Z kolei ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a określa przepis art. 24 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie natomiast do treści art. 25 ust 1 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury,

zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Z kolei zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W ust. 2 wskazano, że wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Przy czym w ust. 4 i 5 wskazano, że tablice trwania życia ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do uwzględnienia faktycznych wysokości zarobków osiągniętych przez wnioskodawcę, kiedy był zatrudniony w Zakładzie (...) w Ł. od 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać należy, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. - mającym zastosowanie w sprawie odwołującego się - środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego / por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 17-18, poz. 257, str. 753/. Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów

tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) /por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662/.

Przy tym wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Sąd Okręgowy stoi jednak na stanowisku, że dla potrzeb obliczenia emerytury, w przypadku nieudowodnienia przez osobę ubezpieczoną (za pomocą dostępnych w postępowaniu sądowym środków dowodowych) wysokości podstawy wymiaru składek ubezpieczeniowych (wysokości rzeczywiście otrzymywanego wynagrodzenia) w danym roku lub w określonych latach - należy przyjmować pod warunkiem znajomości stawki godzinowej – dla niewątpliwie udowodnionego okresu ubezpieczenia w danym czasie, a więc zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy – wynagrodzenie wyliczone przez przyjęcie wysokości dziennej normy czasu pracy obowiązującej w tym okresie, przy uwzględnieniu niewątpliwie otrzymywanych dodatków i premii.

Należy zauważyć, że w objętych sporem okresach zatrudnienia, wnioskodawca pracę wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy (co jest okolicznością bezsporną), zaś normy czasu pracy określały przepisy prawa pracy.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku „o czasie pracy w przemyśle i handlu” (tj. Dz.U.33.94.734) czas pracy wszystkich pracowników, zatrudnionych na mocy umowy w przemyśle, handlu, górnictwie, komunikacji i przewozie oraz innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, czy państwową, czy też organów samorządowych wynosi bez wliczenia przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.

Zgodnie zaś z art. 129 § 1 k.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975 roku czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe miało na celu ustalić taką wysokość wynagrodzenia, jakie wnioskodawca niewątpliwie otrzymywał. Sąd ma przy tym na względzie powszechnie znane trudności w dokumentowaniu nie tylko wysokości wynagrodzenia, ale nawet samego zatrudnienia w latach odległych od daty wniosku, związane z brakiem dokumentów (te podlegały bowiem niszczeniu po upływie określonego czasu), czy wręcz likwidacją zakładów pracy.

Mając powyższe na uwadze uwzględniając wnioski E. W. Sąd w niniejszej sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych ubezpieczonego, co pozwoliło w sposób wszechstronny przeanalizować zasadność zgłoszonych żądań.

W toku postępowania przed organem rentowym oraz w toku postępowania sądowego zostały złożone akta osobowe wnioskodawcy ze spornego okresu i w ocenie Sądu nie ma przeszkód by na tej podstawie ustalić wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o stawkę godzinową wynikającą z angaży i obowiązujący wówczas normatywny czas pracy jak i wysokość uzyskiwanych przez niego dodatków w przyjętym zakresie. W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokumentacja z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w postaci angaży, umów także tam gdzie określa wyłącznie należną stawkę godzinową czy stricte kwotowo wysokość dodatku za utrzymywanie maszyn w gotowości do pracy wskazuje wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w sposób niewątpliwy. Z tych też względów, zdaniem Sądu nie ma podstaw by nie uwzględnić wskazanych zarobków przy ustaleniu wysokości należnego obecnie wnioskodawcy świadczenia emerytalnego.

Natomiast w ocenie Sądu nie sposób uwzględnić przy ustaleniu wysokości zarobków decydujących o wysokości emerytury wysokości premii, gdyż wnioskodawca faktu ich wypłaty stricte w procencie 15 lub 20 % za cały sporny okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ł. nie wykazał. Jak już podniesiono materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, iż wnioskodawca ten składnik wynagrodzenia otrzymywał zawsze w niezmienniej wysokości. Brak stosownych zapisów w tym zakresie w przedłożonej dokumentacji. Zaś same wyjaśnienia wnioskodawcy jak i świadków wskazują iż premia była uznaniowa i jej wysokość zleżała zawsze od uznania i decyzji Dyrekcji. Nie można więc jednoznacznie stwierdzić jak w istocie kształtował się ten składnik wynagrodzenia w poszczególnych miesiącach. W istocie ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych. Jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości. (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05.) Wnioskodawca nie przedłożył żadnych miarodajnych dowodów potwierdzających fakt wypłaty poszczególnych kwot premii. Nie ma więc prawnej możliwości uwzględnienia tego składnika wynagrodzenia przy ustalaniu wysokości należnych świadczeń zgodnie z żądaniem wnioskodawcy.

Brak też możliwości uwzględnienia przy wyliczeniu należnego wnioskodawcy świadczenia zarobków jakie otrzymywał tytułem pracy w nadgodzinach choć niewątpliwie w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego prace na takich zasadach i w takich warunkach świadczył.

Z całą mocą podkreślenia wymaga, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Sąd Apelacyjny w Łodzi również niejednokrotnie wypowiadał się w tej kwestii stwierdzając, że wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczeń emerytalno - rentowych nie powinno się udowadniać wyłącznie zeznaniami świadków, jeśli świadkowie nie są w stanie konkretnie i precyzyjnie podać wysokości osiąganego przez wnioskodawcę wynagrodzenia. Wprawdzie w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzeń na potrzeby ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia wszelkimi środkami dowodowymi, zatem dowodem na tę okoliczność mogą być zarówno dokumenty dotyczące wynagradzania osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju, co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, nie oznacza to jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2013 r., III AUa 1714/12, Legalis nr 739136, w wyroku z dnia 29 września 2014 r., III AUa 2618/13, Legalis nr 1163500).

Reasumując, co do żądania skarżącego o uwzględnienie w wyliczeniu należnej mu emerytury w spornym okresie faktycznych kwot otrzymywanego wynagrodzenia, brak jest wyłącznie podstaw do przyjęcia premii i wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, gdyż faktu ich wypłaty w konkretnych wysokościach wnioskodawca nie wykazał. W pozostałym zakresie wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za gotowość i sprawność sprzętu określony wprost w angażach i umowach winny zostać przyjęte do obliczenia należnych świadczeń.

Organ rentowy w kontekście wniesionego odwołania dokonał stosownego hipotetycznego wyliczenia świadczenia obecnie należnego wnioskodawcy z uwzględnieniem stawki godzinowej zaszeregowania w okresie 10 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1979 roku oraz dodatku w okresie od 1 stycznia 1976 roku do 30 listopada 1979 roku. Pełnomocnik

poprawności tych wyliczeń generalnie z uwzględnieniem zgłoszonego żądania nie kwestionował. W konsekwencji Sąd uznał je za miarodajne dla rozstrzygnięcia.

Przy przyjęciu tak ustalonego wynagrodzenia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 81.407% a kwota kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku 133.946,01 złotych. Emerytura wnioskodawcy tak ustalona jest niewątpliwie korzystniejsza niż ta dotąd pobierana w kwocie 2003,95 złotych. Wobec tego w tym zakresie odwołanie wnioskodawcy jako zasadne należało uwzględnić.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego Sąd orzekł w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz.265).

J.L.